

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВАЛЮТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ

У сучасних нестабільних умовах досить гостро постає питання щодо подальшої розробки та удосконалення науково-методичних засад функціонування національного валютного ринку. Інтеграція України до світового співтовариства зумовлює необхідність вдосконалення функціонування її валютного ринку як механізму, що забезпечує взаємозв'язок між вітчизняною та світовою фінансовою системою. Таким чином, у результаті підвищення впливу процесів глобалізації на економіку України та в умовах світової фінансової кризи проблеми підвищення ефективності функціонування вітчизняного валютного ринку набувають особливої актуальності [1, с.80].

З моменту проголошення України незалежною державою і до 1993 року на валютному ринку (на Українській міжбанківській валютній біржі) торгівля здійснювалася тільки двома валютами – доларами США та білоруськими рублями, з 1993 року розпочалися торги російськими рублями та німецькими марками, а з 1995 року – французькими франками, англійськими фунтами стерлінгів та італійськими лірами. Англійська назва іноземної валюти і операцій з нею – *foreign exchange* – дала назву ринку іноземних валют і самій іноземній валюті – форекс. Досить часто вживаються під час здійснення валютних операцій і такий термін як євродолар, під яким мається на увазі “долар США, тимчасово розміщений у банку, що згідно із законом знаходиться за межами США” [2, с.97].

Водночас, більш активному розвитку валютного ринку України заважає ряд проблем. До основних з них слід віднести:

- зміцнення позиції національної валюти України на світових валютних ринках;
- інтеграція національної грошової одиниці у світову та регіональні валютні системи відповідно до світових стандартів;
- покращення стану і структури платіжного балансу України;
- проблема скорочення та ліквідації міжнародної кредитної заборгованості;
- визначення оптимальної позиції гривні в зонах “євро” і “рубля”.

Валютний ринок є однією з головних форм забезпечення світових господарських зв'язків, виконуючи по суті функції міжнародної грошової системи та сприяючи здійсненню міжнародних інвестицій і торгівлі.

Валютний ринок – це система економічних відносин між його суб'єктами щодо здійснення операцій з купівлі-продажу валют і валютних цінностей за допомогою сучасних засобів фінансової телекомунікації, де цінами є встановлені під впливом попиту і пропозиції обмінні курси [3, с.41].

Нинішня ситуація на валютному ринку характеризується нестійкою рівновагою, що виявляється в постійних коливаннях курсу долара. Така ситуація на валютному ринку зумовлена тим, що рівень золотовалютних резервів Національного банку України залишається недостатнім для згладжування різких стрибків курсу долара. Покупка валюти Національним банком України на ринку йде не тільки на поповнення резервів, але і на обслуговування зовнішньої заборгованості. Чим більше потрібно валюти для погашення зовнішнього боргу, тим менше можливостей у банку проводити політику згладжування коливань курсу долара. Слабкий експортний потенціал не забезпечує достатніх валютних надходжень у країну, а відсутність нормальної економічної ситуації примушує експортерів приховувати валюту за кордоном, оскільки у них немає гарантій вільного

розпорядження своїми валютними коштами й необхідних стимулів до їх інвестування в національну економіку.

Згідно з прогнозами Національного банку України, загальний розвиток валютного ринку у 2013-2014 роках визначатиметься низкою вже існуючих тенденцій, а також ефективністю зусиль, спрямованих на поглиблення структурних перетворень у вітчизняній економіці. Суттєвий вплив на динаміку загального балансу попиту та пропозиції іноземної валюти матимуть заплановані обсяги платежів за зовнішніми борговими зобов'язаннями, а також структура їх фінансування [4].

Список використаних джерел:

1. Журавка Ф. О. Проблемні аспекти сучасного розвитку валютного ринку України / Ф. О. Журавка, А. В. Колдовський // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. наук. праць / ДВНЗ "УАБС НБУ". - 2011. - Вип. 31. – С. 80–89.

2. Искоростецкий А. М. Правове регулювання валютних відносин в Україні / дис. ... кандидата юридичних наук : 12.00.07 / Искоростецкий А. М. – І., 2008. – 234 с.

3. Журавка Ф. О. Методологічні підходи до визначення поняття “валютний ринок” / Ф. О. Журавка // Вісник науковця : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (2 квітня 2009 р.) – Миколаїв : НУК, 2009. – С. 40–42.

4. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>